

Час трылогі і надзеі

Новыя выданні на кніжных паліцах «Дзеяслова»

Ева Вежнавец. Шлях дробнай сволачы. – Мінск: Логвінаў, («Кнігарня “Наша Ніва”»), 2008. – 152 с., Наклад 1000 ас.

Ева Вежнавец піша пра Беларусь, якую яна бачыць і піша так, як яна бачыць: не ў аптымістычных фарбах. Беларусь для яе – краіна, дзе людзі “стаюцца ваўкалакамі, анёламі, хохлікамі, бо людзьмі тут ня выжыць”... Марыйка Мартысевіч напісала цудоўную прадмову да гэтай кнігі, у якой «вымусіла» аўтара сустрэцца ледзь не з усімі катэгорыямі мажлівых чытачоў і пагаварыць пра сваю творчасць. Асаблівы ўхіл зроблены на «гендэрную праблематыку». На жаль. Бо ў каторы раз даводзіцца казаць, што ў сапраўднай літаратуры няма і ня можа быць падзелу на жаночую і мужчынскую. Гэты падзел і выпячванне полавых асаблівасцяў толькі ад слабасці і дзеля апраўдання той слабасці. Кніга Евы Вежнавец не патрабуе ніякіх «апраўданняў», бо гэта проста добрая кніга.

Вясна народу: Эсэістыка 1991-2007/ Укладальнік Алесь Кудрыцкі. – Вільня: Інстытут беларусістыкі, («Кнігарня “Наша Ніва”»), 2007. – 342 с., Наклад 1000 ас.

Некалькі дзясяткаў найцікавейшых эсэ, у якіх адбілася навейшая гісторыя Беларусі – ад 1991 году – склалі гэты нашаніўскі зборнік. Быкаў, Адамчык, Шэрман... Арлоў, Хадановіч, Дынько... Ну, і вядома ж, першы рэдактар адноўленай «Нашай Нівы» Сяргей Дубавец (ён жа Сяргей Паўлоўскі)... Хто сказаў, што газетная публіцыстыка старэе? Не, як добрае віно, з гадамі яна робіцца толькі лепшай...

Ніл Гілевіч. Бунт непрыкаянай музы: Маленькая анталогія вершаў з газетных палос (1991-2006). – Санкт-Петербург: Невский простор, 2007. – 96 стар. Наклад 2000 ас.

«Што датычыць ідэйна-эстэтычнай арыентацыі адабраных у анталогію вершаў – яна вызначаецца сьцьвярджэннем жыцця па законах чалавечнасці, сацыяльнай справядлівасці, сумленнасці і дабрыні. Яе дэвіз – абарона чалавечай і нацыянальнай годнасці, служэнне Народу і Бацькаўшчыне» – у гэтых словах з прадмовы, напісанай аўтарам, увесць Ніл Сымонавіч з ягонай шчырасцю і шматгадовым служэннем... Народу і Бацькаўшчыне... Вершы друкаваліся на працягу пятнаццаці гадоў у беларускім друку і таму, зразумела, вылучаюцца асаблівай надзённасцю, і, як і павінна быць з сапраўднай паэзіяй, ніколі не састарэлі. На пачатку кнігі – верш «Перасьцярога», напісаны ў 1991 годзе: «Беларусы! // Ды ня верце ж вы // Наваяўленым ілжэпрокам: // Умярцьвяць яны наш дух жывы – // І давер наш вылезе нам бокам!»...

Застаецца толькі дадаць, што кніга выдадзеная пры садзеянні Партыі камуністаў Беларускай...

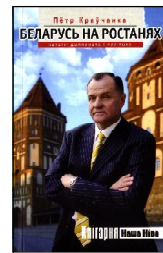
Ганна Кандрацюк. Царская трызна: апаведы, эсэ. – Беласток: Праграмная рада Тыднёвіка «Ніва», 2007. 110 стар. Наклад не пазначаны.

Таму, хто рэгулярна чытае беластоцкую «Ніву», ня трэба прадстаўляць аўтара гэтай кнігі. Ганну Кандрацюк добра ведаюць ня толькі як шматгадовую вядучую «Зоркі» – сьпецвыпуску для дзяцей і моладзі, але і як цудоўнага эсэіста і апавядальніка. Героі гэтай кнігі жывуць на Беласточчыне, любяць сваю зямлю і сваіх суседзяў. Яны пазнавальныя і... жывыя. Настолькі, што не паверыш нават тады, калі сама аўтарка скажа, што выдумала іх... Дзякуй Праграмнай радзе Тыднёвіка «Ніва» за радасць знаёмства з цудоўнай лірычнай прозай.

Пётр Краўчанка. Беларусь на ростанях: Нататкі дыпламата і палітыка. – Вільня: Інстытут беларусістыкі, («Кнігарня “Наша Ніва”»), 2007. – 506 стар. Наклад 1000 ас.

Згадваюцца першыя крокі маладой беларускай дзяржавы на пачатку дзевяностых гадоў мінулага стагоддзя і той асаблівы гонар за першага міністра замежных спраў Беларусі, які так годна прадстаўляў нашу краіну... Пётр Краўчанка тады выгодна вылучаўся сярод постсавецкіх дзеячоў, і, здавалася, яго чакае вялікая палітычная будучыня... На жаль, усё гэта засталася ў мінулым і яшчэ не стары палітык, а ў самым росквіце, вымушаны сёння пісаць мемуары... Цікавыя, з вялікай колькасцю падзеяў і асобаў, але – мемуары... На жаль...

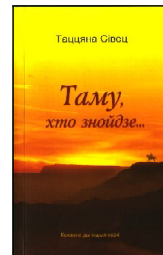
Олег Романько. Коричневые тени в Полесье. Белоруссия 1941-1945 («Военные тайны XX века»). – Москва: “Вече”, 2008. – 432 с. Тираж 5000 экз.

Кніга гэтая прадаецца ў менскіх гіпермаркетах. Пэўна, віною таму серыя: ваенныя таямніцы XX стагоддзя. Асаблівых таямніцаў у расповедае пра беларускіх калабарантаў няма, як, дарэчы, і адкрыццяў. Хоць, мяркуючы па прадмове, аўтар з крымскага Сімферопалю жадаў бы «разъяснячаць» стаўленне да Беларусі, як да «партызанскай рэспублікі»... Аднак кніга напоўненая цікавымі дакументамі і фактамі, пра якія ў нас неяк не прынята казаць. Да прыкладу, пра тое, што «указам Гітлера 25 лютага 1944 году частка генеральнай акругі «Літва» разам з горадам Вільнюс была далучаная да генеральнай акругі «Беларусь»...

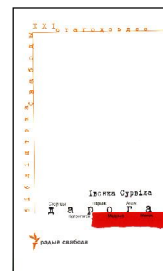
Таццяна Сівец. Таму, хто знойдзе... (Каханьне ды іншыя казкі): вершы, проза, п'есы, пераклады. – Мінск: Логвінаў, 2008. – 184 стар., Наклад 500 ас.

Папярэдняя кніга (паэзіі) дваццаціпяцігадовай аўтаркі выйшла пяць гадоў таму. Новы зборнік – своеасаблівае творчае справаздача Таццяны Сівец і яе спробы працы ў розных жанрах: тут і вершы, і проза, і драматургія, і пераклады... Ды ўсё ж паэзія застаецца на першым месцы. І тая палова зборніка, якую займаюць вершы, – гэта лепшая палова яго.

Івонка Сурвіла. Дарога. Стоўбцы – Капэнгаген – Парыж – Мадрыд – Атава – Менск (Бібліятэка Свабоды. XXI стагоддзе.) – Радыё Свабодная Эўропа/Радыё Свабода, 2008. – 144 стар: іл. Наклад не пазначаны.

Гісторыя жыцця беларускай дзяўчынкі, якая вымушаная была разам з бацькамі пакінуць радзіму... Гісторыя жыцця сёмага прэзідэнта Рады Беларускай Народнай Рэспублікі – апошняга ў Еўропе ўраду ў выгнанні... «Мы – як нашыя птушкі ў выраі: гнёздаў ня ўём – павароту чакаем» – гэта словы з прадмовы А. Лукашукі да кнігі прагучалі некалі ў самы першы дзень вяртання Радыё

Свабода, словы, пад якімі падпішуцца ўсе беларускія эмігранты: і тыя, хто з'ехаў нядаўна, і тыя, хто ніколі ня жыў у незалежнай Беларусі...

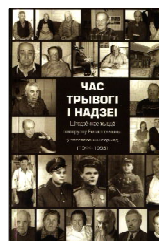
Узвышша. Часопіс літаратуры, мастацтва і крытыкі. 1927, №1. – Радыёла-плюс, 2007. – 172 стар., Наклад 200 ас.

Усе ведаюць пра гэты часопіс, як пра з'яву ў беларускай літаратуры, даследчыкі называюць яго найлепшым беларускім літаратурным выданнем усіх часоў, – ды мала хто трымаў яго ў руках і гартаў. У факсімільным першым нумары – класікі беларускай літаратуры: Зьмітрок Бядуля, Кузьма Чорны, Уладзімір Дубоўка, Кандрат Крапіва, Пятро Глебка... Дзякуй «Радыёле-плюс» і Уладзіміру Сіўчыкаву за цудоўны падарунак да 80-годдзя часопісу, які праіснаваў усяго пяць гадоў. Аднак, не паспеўшы выйсьці, выданьне зноў патрапіла ў рарытэты: зірніце на наклад...

Час трывогі і надзеі: Штодзённае жыццё беларусаў Беласточчыны ў пасляваенны перыяд (1944-1956). – Беласток: Праграмная рада Тыднёвіка «Ніва», 2007. 358 стар. Наклад не пазначаны.

Кніга ўспамінаў беларусаў Беласточчыны «ад першых хвілін вызвалення Чырвонай Арміяй у ліпені 1944 году да часу палітычнага пералому ў Польшчы ў 1956 годзе». «Для беларусаў, грамадзян Польшчы, пасляваенны перыяд застаўся ў памяці драматычным, а некаторым нават больш кашмарным, чым час нямецкай акупацыі», – піша ў прадмове да зборніка Яўген Мірановіч. Старонкі кнігі – таму пацвярджэнне.

Віктар Шніп. Страла кахання, любові крыж: паэзія і проза; прадм. У. Гніламёдава. – Мінск: «Мастацкая літаратура» (Серыя «Залатое пяро»), 2008. – 270 стар., Наклад 1500 ас.

У новую кнігу вядомага паэта Віктара Шніпа ўвайшлі балады, вершы і... тры апавесці. Аповесці звязаныя між сабою адною скразною тэмай – каханьня – і падаюцца дужа аўтабіяграфічнымі. Дарэчы, проза паэта на... дзевяноста адсоткаў складаецца з вершаў. Ну а паэзія Віктара Шніпа даўно ўжо не патрабуе нейкае рэкламы. Набывайце і чытайце...

